

13 pCt. af Indkomst af Kapital, henved 10 pCt. af blandet Indkomst af Kapital og Arbejde, ca. 8 pCt. af Indkomst af personligt Arbejde og ca. 6½ pCt. af Indtægt af Lønninger, udredede af det offentlige. Men man kan ogsaa gaa den Vej, som Regeringen har valgt nærmest efter preussisk Mønster: at kombinere Indtægtsskatten med Formueskatten. Derved opnaas væsentlig det samme, nemlig at den Indtægt, der haves af Formue kommer til at svare mere end Indtægt af personligt Arbejde. Jeg var ogsaa med til i højeste Grad at anerkende, at Regeringen havde gjort dette Skridt, og det er jo blevet anerkendt fra saa godt som hele Folketinget. Nu maa jeg dog sige, at jeg vilde ikke den Gang være med til at rejse nogen mere indgaaende Kritik over for Regeringens Formueskat; for endskønt jeg nok mente, at der var en hel Del af udsætte derpaa, vilde jeg ikke gøre det, fordi jeg, som sagt, mente, at det i høj Grad maatte paaskønnes, at Regeringen havde gjort dette store og fra dens Standpunkt ikke lidet vanskelige Skridt, og jeg ligesom alle var besjælet af et stærkt Ønske om at faa denne Sag fremmet, saa at jeg ikke vilde opholde den ved en Kritik i Enkelthederne, naar jeg dog kunde sympatisere med saa meget deri. Men nu, efter at der er foretaget Omkalfatringer, finder jeg ingen Grund til ikke at udtale, at jeg ganske sikkert mener, at denne Formueskat ikke er ideal, paa ingen Maade. Det viser sig ved første Øjekast, at den har to ikke ganske smaa Skavanker, for det første har den den Skavank, at den slet ikke skelner mellem de forskellige Arter af Formue. Et Eksempel vil øjeblikkelig vise, hvad jeg mener. Der er jo en overordentlig stor Forskel paa, om en Mand er, hvad man kalder Kuponklipper, har sine Aktier og Obligationer liggende og lever af Renten af dem, eller om han lever af Udbyttet af en Formue, der er sat i en praktisk Virksomhed, og som maaske kun kan bringe Udbytte ved et stort personligt Arbejde, og saa, som et tredje Eksempel, om en Mand har anbragt en stor Del af sin Formue i rent uproduktive Formaal. Man vil sikkert indrømme, at det ikke er retfærdigt at beskatte dem ganske ens, og det er ogsaa det, som man f. Eks. i den italienske Skattelov har søgt at komme bort fra. Endvidere er der den Skavank ved Forslaget, at den faste Ejendom skal underkastes Dobbeltbeskatning, og her kan jeg ikke nægte, at jeg anerkender, at man fra Landstingets Side har faaet Øje paa

denne Fejl og forsøgt at rette den, endskønt jeg ganske vist paa ingen Maade kan være med til at rette den paa den Maade, som Landstinget har gjort. Men Landstinget har utvivlsomt Ret i, at der er noget ubilligt i at beskatte den faste Ejendom dobbelt, paa Landet ved at beskatte den een Gang gennem Hartkornskatten og dernæst gennem Formueskatten, og i Byerne een Gang igennem Bygningsafgiften og dernæst gennem Formueskatten. Med Hensyn til Bygningsafgiften kan det nok siges, at den i mange Tilfælde bliver væltet over paa Brugerne eller videre i hvert Tilfælde. I Tilfælde af, at det er en Lejeejendom, væltes den over paa Lejerne, og i Tilfælde af, at det er en Fabrikbygning, gaar den ind i Produktionsomkostningerne, og for saa vidt den vedkommende Fabrikation er toldbeskyttet, vil den vedkommende Fabrikant kunne vælte i alt Fald en meget stor Del deraf over paa Forbrugerne af sine Varer. Men selv om Bygningsafgiften gælder det i overordentlig mange Tilfælde — det vil være for vidtløftigt at komme nærmere ind paa det her — at den bliver hængende ved den Mand, der skal udrede den, om Hartkornskatten gælder det absolut. Hartkornsejeren skal nok lade være at vælte den over paa andre, han har ingen Toldbeskyttelse, han skal konkurrere paa Verdensmarkedet og maa bære Skatten selv. Jeg anser nemlig Hartkornskatten for en virkelig Skat, hvad Motiveringen i Landstinget ogsaa viser Stemning for, og som for øvrigt er i god Overensstemmelse med hele den Opfattelse, som i Modsætning til tidligere har brudt sig Vej baade i den teoretiske Nationaløkonomi og i den praktiske Lovgivning. Jeg skal, hvad den teoretiske Nationaløkonomi angaar, henvise til Professor Falbe Hansens Udtalelser herom, og hvad Praksis angaar til den Maade, hvorpaa man i Sverige og forskellige andre Lande har behandlet Spørgsmaalet om Grundskatterne. Der er altsaa her virkelig Tale om en Dobbeltbeskatning, og Landstinget har Ret, naar det vil søge at komme bort derfra; men naar man saa kommer til den Maade, hvorpaa Landstinget har søgt at raade Bod paa, hvad der utvivlsomt er en Skavank paa Formueskatten, maa jeg bestemt udtale mig mod den Form, Landstinget har givet den. Thi kan man gøre Indvendinger mod Formueskatten, som man vedtog den for to Aar siden, kan man sandelig gøre meget stærkere Indvendinger mod den Kapitalskat, Landstinget har indført. Jeg kan ikke se rettere, end at denne